

Չոկեմբեր 30, 1991
 2-րդ հարկի
 և արհ. քի. 74
 գինը 30 կ.
 հասցեն՝ Երևան 375010
 Հանրապետության 47
 հեռախոս՝ 581841
 ֆաքս՝ 562941
 տեղեկություններ՝ 243267 SULA SU

Արցախը կուլենա սեփական ոստիկանություն

ԼՂՀ-ի արևալար գոտիում արցախյան հանրապետության ներքին գործերի գեներալ-մայոր Նիկոլայ Ժինկինը այդ ժամանակ փոխարինեց Բորիս Մակարովին, երբ վերջինս հրաժարվեց կալանավորել այն 250 հայերին, որոնց ձերբակալելու հրամանը տրվել էր արցախյան հաստիքավորներին: Ինչպես հայտնում են արցախյան կառավարության պաշտոնյաները, այս արվածը մասնակցություն ունեցավ արցախյան զինվորական խումբի կողմից իրագործված անձնագրային ռեժիմի ստուգման ժամանակ ձերբակալվել են 300 հայեր:

Ըստ հավաստի աղբյուրների, Արցախը բռնակցում կունենա իր սեփական ոստիկանությունը: Այդ առաջարկը ԼՂՀ-ի գործկոմը մինչև նոյեմբերի 15-ը համաձայնեց և մեկնեց Երևանից իր համապատասխան ծառայություններին:

Հայաստանը մտադիր է մտնել միջդառնալուսնական միություն

Հայաստանի Գերագույն խորհրդի նախագահությունը նախատեսում է գնում, որ հանրապետությունը մտնի միջդառնալուսնական միություն՝ ավելի քան 100 լիակատարների տասնամյակում միացնելով այն կառավարական միջազգային կազմակերպություն: Նախագահությունը որոշեց այդ խնդրանքով դիմել Միության կենտրոնական կայան:

Ռուսները հեռանում են Կրզրզսանից

Ռուսաղեգու քննադատական զանգվածային հետաքննությունը Կրզրզսանից այսօր դադարում է ցավալի իրականություն: Ինչպես հայտնեցին «ԻՖ»-ի թղթակցին սլավոնական հիմնադրամի Քիբելի քաղաքում, վերջին երկու օրերի ընթացքում հանրապետությունից մեկնել են արդեն 150 հազար մարդ: Եւ 80 հազար ռուսներ տասնամյակում են հեռանալ Կրզրզսանից հաջորդ օրեր:

Հնարավոր գաղթականները հիմնականում հողագործական Երզնաների գյուղացիներն են, որոնք գնում են, քե հողային ռեժիմը Ռուսաստանում կրճատված ավելի արագ տեղափոխվելու, քան Կրզրզսանում:

Ինչպես նշում են դիտորդները, զանգվածային գաղթի եւս մեկ տասնամյակ դարձավ այն, որ Կրզրզսանի խորհրդարանի կողմից գաղթանակ ընդունված Հողային օրենսգրքում տեղ են գտել հողավորներ, որոնց մեջ ներառվել է քե հանրապետության հողը տակնուվերածելու և կրզրզ ժողովրդին:

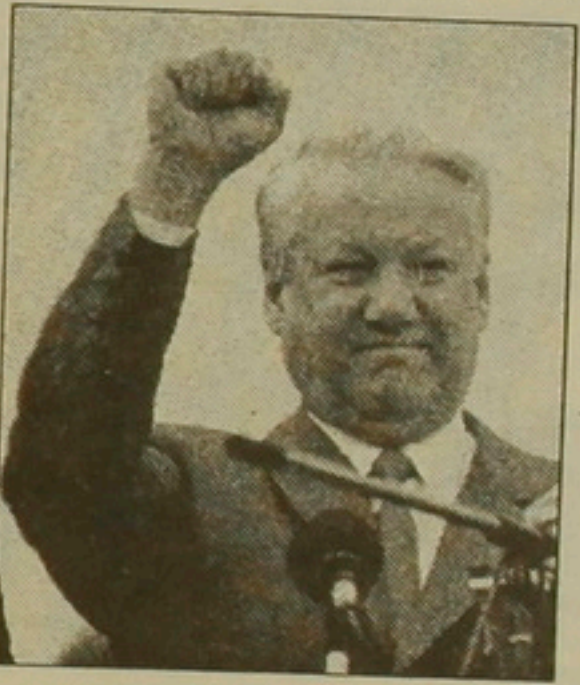
Պետերբուրգի սնտեսությանը սնանկացում է ստատվում

Մանկ-Պետերբուրգի վիճակագրական վարչությունը հայտարարեց, որ Պետերբուրգի Երզնի արտադրանքի ծավալը անցյալ տարվա համեմատ նվազել է 18 տոկոսով: Վարչության փորձագետները նախատեսում են սնտեսական համակարգի իրականացում, երբ մինչև տարվա վերջ արդյունաբերական անվան գույքի մասին 22 տոկոսով: Արտադրականության նվազման ամենաազդեցիկ գործոններից մեկը նրանք համարում են Պետերբուրգի օդազուստիցման արտադրական համալիրի կոնվերտիան, որը մինչև վերջին ժամանակները միավորում էր հողային արդյունաբերական ձեռնարկերից մինչև 70 տոկոսը:

Նախագահը նաեւ վարչապետ Այսոյի քանադեւ առաջարկեց Բորիս Ելցինը

Ելույթ ունենալով հոկտեմբերի 28-ին Մոսկվայում քաղաքացիական ժողովարարների համագումարում, նա հայտարարեց, որ անցումային Երզնում տասնամյակով զլխավորել Ռուսաստանի կառավարությունը: Նա ասաց, որ 1992 թ-ին գնելի ազատականացումից հետո, կարելի է ակնկալել սնտեսության կայունացում: Այն քոլոր հանրապետությունների հետ, որոնք չեն մտնի ինտեգրացիոն շեմերի սնտեսական միության մեջ, Ռուսաստանը կվարվի միջազգային իրավական նորմերի եւ միջազգային գների համաձայն: Այժմ, նեց նա, Ռուսաստանի արեկան վնասը կազմում է 33 միլիարդ ռուբլի: Այդ տասնամյակ սնտեսական միության քոլոր հանրապետությունների համար կըսահմանվեն հումքի նոր գներ: Նոյեմբերի 1-ին կդադարեցվի քոլոր միտքեմական նախարարությունների Ֆինանսավորումը: Իսկ ՌՍՀՄ մասնատված հիմքի վրա կստեղծվի Ռուսաստանի մասնաց մեջնել «նոր ռուսական ռուբլի»: Նա համաձայնեց համատեղ միացյալ գինված ուժերի տախտանմանը, քայց հանրապետությունների ազգային քանակի ստեղծման դեղում նա զգուշացրեց, որ Ռուսաստանն էլ կստեղծի իր սեփական քանակը:

Նախագահը նեց նաեւ, քե քոլոր չի սա քայնայն Ռուսաստանը, որի տարածքային ամբողջականության տախտանմանը իր գլխավոր խնդիրներից մեկն է:

ԽՍՀՄ ղեքբանկը դիմադրում է

ԽՍՀՄ ղեքբանկի վարչության նախագահ Վիկտոր Գերաշենկոն, մեկնաքանելով Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինի հայտարարությունը գների առաջիկա ազատականացման մասին, «ԻՖ»-ի թղթակցի հետ գրույցի ժամանակ ասաց, որ այդպիսի միջոց ինտեգրացիոն, առանց սնտեսական եւ Ֆինանսական մյուս միջոցառումների հետ կոորդինացվելու, կարող է դրդել արժեզրկմանը, որի դեղում «մեզ տարադաքես չի քավարարի կամիսիկ դրամը»:

Վ. Գերաշենկոն ուսարդություն դարձրեց նրան, որ երկրի ձեռնարկություններից Եւսերը, որոնք քե էրդայան այս կամ այն արտադրանքի մեծաւնոնին ունեն, այսօր կարող են ինտեգրացիոն քարձարանել գները, Եւսոյքը սնտեսական եւ ավելացնել աւքասավարձը, նույնիսկ արտադրության ծավալի նվազեցման դեղում:

ՌՍՀՄ ղեքբանկի վարչության նախագահը հեքնց 50 եւ 100 ռուբլիանոց արժեքների առաջիկա ստեղծման մասին աւեկնանները, նեկելով, որ այդպիսի միջոցառումները չեն իրագործվի առանց ՌՍՀՄ ղեքբանկի:

Քելաոուսի խորհրդարանը այսօրվա փակ նիստում մտադիր է նեքարել սնտեսական ռեժիմի արեւասական ծաղիլը, որը հոկտեմբերի 27-ին Ռուսաստանի ժողովարարների կառավարումում հրադարարել էր Բորիս Ելցինը:

Ինչպես հայտնի դարձավ «ԻՖ»-ի թղթակցին, նաւաքբանկի փակ նիստում խոսել կընա Քելաոուսի սպաոորական Եւսոյքի տախտանման, ազգային վալյուսայի, ռուբլիդրական ըտաոման եւ սնտեսության արդյունաբերի արաւահանման եւ ներուծման մասին:

«Յոթնյակը» հուկախարված է հանրադաքսություններից

Մոսկվայում «Մեծ յոթնյակի» Ֆինանսների փոխնախարարների հետ քանակցությունների խորհրդային մասնակցիցներից մեկը հարդոդեց «ԻՖ»-ին, որ արաասանմանյան նեւաազգոցիցները հուսախարված կին խորհրդային հանրադաքսությունների իրենց տարաքոնների մասնագիտական մակարդակով:

«Ըստ դեղումում հանրադաքսությունները չունեն քարձ արակալորման սնտեսական փորձագետներ», ասաց խորհրդային մասնակցը:

Նրա խոսքերով, «Յոթնյակի» նեքկայացուցիցները, սեղի ունեցող իրադարձությունները «երբեմն համեմատում կին գոմանցի հետ»:

«Մի կողմից գգացվում էր անկախ դարձած հանրադաքսությունների նեքկայացուցիցների մասնագիտական անձեռնհասությունը, իսկ

այլ կողմից նրանց ձգտումը հաղափարություն մեջնել աւեւն մի սեխնիկական հարցի մեջ, որն անվերջ հետաձգում էր այդ հարցի նեքարումը», իր տղալորություններն արաահայեց խորհրդային մասնակցը:

Երկարատեւ եւ երբեմն քոոն քանակցություններից հետո (Ռուկրահնայի նեքկայացուցիչը նույնիսկ հեռանում էր նիստերի դաւիժմից) 12 հանրադաքսություններն ընդունեցին «միասնական տասնամյակային յոթնյակի» խորհրդային արաալին տարաքի համար եւ նաւասաքիացին Արեւմուտքին, որ վճարումներ կկատարեն ՌՍՀՄ արաքաքանցի կամ նրան փոխարինող գերաքեսուքային միջոցով: Մեքքարդային հանրադաքսությունների հետ կկնվի հասուկ տայնամազիք:

Հյուկային Օսերիայի նախարարը րնմադաքում է

Հյուկային Օսերիայի մեակոյքի նախարար Անատոլի Չանսիեը հայաքարեց, որ Ռուսաստանի ժողովարարներին համագումարը «արորիսիկ դիտարում է ընդունել», հրաժարվելով նեքարել Ռուսաստանի հետ վերամիանալու Հարավային Օսերիայի մարդախորդի խնդրանքը:

Ա. Չանսիեը գնում է նաեւ, որ «վերամիանալումը հնարավոր է եւ օրինալաքի»:

«Երբ նայեմ երկու Օսերիաների քարեզին, աղա եւ երեխային տար կլինի, որ նրանց միքե գոմած սահմանը արեքեսական է», նեց նախարարը:

Ուգրեկսան եւ Ռուկրահնա միջոքեսական տայնամազի

Հոկեմբերի 28-ին Տաւեքնոքում ստորաքրվեց Ուգրեկսանի եւ Ռուկրահնայի միքե միջոքեսական տայնամազի 10 սարով: Երկու հանրադաքսությունների ղեկավարներ Ի. Քարինովի եւ Լ. Կրալյուկի կողմից ստորաքրված փասաքրքի նաւոմաքում, կողմերը շանալում են երկու հանրադաքսություններին որդես ինտեգրացիոն տեքսություններ, որոնք երաքալորում են հաղաւաքի իրաւոններն ու ազատությունները:

Պայնամալորվեցին նաեւ, որ մինչև ՄԱԿ-ի անդամ դաոմաղը Ուգրեկսանի Եւսերն այդ կազմակերպությունում կնեքկայցնի Ռուկրահնան:

Տիեգերական սեխնիկական վաճաքի է հանվում

Ոչ տաքոնական սեղեկությունների համաձայն, ՌՍՀՄ-ը ամերիկյան տասնամյակային հետաքննությունների հետ կաղեր է հասաքեւ, որդեսզի վաճաքի կալվածքային վարձակալման սա իր սիեզերական ծաղքի որոք կարեւոր արաքի: «Վաճաքովոր իրերի» ցանկում, ըստ որոք սեղեկությունների, կան սիեզերական մոդուլների փոխարեքնման համակարգեր, հար Եւսոյքներ, արքանալեքների վերահսկման կենտրոն, «Մոյոք» սիեզերական եւ մանալանդ «Միք-2» ողեքերական, որը տեքս է հաքոդեր նեքկայումս ուղեքում գնվող «Միք-1» կայանքին: Վերասարվորման դեղում «Միք-2»-ը կարող էր փոխարինել «Ֆրիդոմ» միքազգային կայանքին, որի իրագործումն այժմ Ֆինանսական մեք դժվարությունների հետ է

կաղված: «Միք»-ի կենտրոնական մոդուլի գին մոք 600-700 միլիոն դոլար է: Իսկ «Մոյոք»-ը որոք փոփոխություններից հետո կարող էր մեքաղես օգաքոքովել որդես սիեզերական եւ վքարի դեղում կծաոայեք ասողաքանցումին երեք հասցնելու:

Այսօր ՌՍՀՄ-ը աղիքը քաց չի քոլում սիեզերական գոքերը վալյուսայի հայաքարմանը ծաոայեքնելու համար: Գեղի «Միք-1» քոոած Ավստրիայի սիեզերաքանցը իր «սոմսի» դիմաց 16 միլիոն դոլար վճարեց վեքորքա ծամիտորդային համար: Այն Ֆրանսիային, որը սիեզեր էր քոչելու 1992 թվականի հուլիսին, կվճարի «գեղված» գներով 12 միլիոն դոլար երկու Եւսարվա համար:

Միքազգուքին վաքե ԼՈՒԻՐՈՐ Միքազգուքին վաքե ԼՈՒԻՐՈՐ Միքազգուքին

Ճաղոնիայի լիքերալ-դեմոկրատական կուսակցության նախագահ ընտրվեց Կիոի Մյազաոան եւ դարձավ վարչապետ: Մյազաոան իր հաղափարական կյանքում 13 անգամ նախարարական տաքոններ էր գրաղեքել: 1988 թ. նա վարչապետի սեղալաքի եւ Ֆինանսների նախարարի տաքոնից հեոագվել էր սկանդալների հետ կաղված լիեղու տաքոնով:

Լեքասանում 50 սարի հետո կայացան ազգային օրեքսիք մարմնի աաքջին ագաք ընտրություններ: «Մոլիդարոսի» կազմի մեջ մեքող 6 կուսակցություններ, որոնք հաղափարական զանաքան հարքերի նկաքմաք ունեն այլ մոքեքումներ ու նաքակներ, քվում է, Եւսերն են կվեքերի մոքավորաքես 45 տոկոսը, որը կնեքանալի 225 սեղ խորհրդարանում: Դա, փասաքոն, խորհրդարանի ստորին տալաքում մեքամասնությունից ոչ տալաքա է:

Ռուկրահնան առաքարվեց, որ հորհրդային 12 հանրադաքսությունները ստեղծեն կենտրոնական մի քանակ, որը կհամակարգի Եւ. Միոքային արաալին տարաքի մասնաքանալորի մասնաքաքիքը: Ռուկրահնայի վարչապետ Ֆոկիոն ասաց, քե ինքն այս առաքարեք արել է քոքոյակի նեքկայաքոցիցների հետ Մոսկվայում կայաքած հանդիման ընթացքում:

Եւ այսպէս, ի՞նչ է կոչված անելու Հայաստանի ղեկավար լրատվական գործակալությունը: Վերջ եզրված հանրագիտարանը մասամբ լրատվական է այս հարցին, գրելով, թե Արմենոյրսը «լրատվական է հանրաշարժային նվաճումները հրատարակելու»:

մենք ունենք արտասահման դուրս գալու անստառ հնարավորություններ եւ ի՞նչ ենք օգտվել ու հիմա էլ լավ չենք օգտվում դրանից: Իմ կարծիքով, դա ղեկավար է լինի մեր առաջնային հարցերից մեկը: Առաջնություն, եթե օրինակ Լիբանանի լրատվական

ղեկ չի ստանում: Ուստի ամեն մի ուղղված մենք ղեկավար ենք խնայելով: Այդ տայնամագրերը կհնարվի, մենք մոտիկ կգործենք խոսքերը: Հիմա համագործակցում ենք միայն Մոսկվայում հավասարազրկված սարքեր գործակալությունների քրդակցների հետ: Խոսքը վերաբերում է Բրանստրեյնին, Կիոտո Ցուսին, ԱՊ, ԳՊԱ գործակալություններին: Սկսած դեռ Մարտինաեւնի, Գեւորգի կոլլեկտիվից, մենք ցանց սկսել ենք «ամենաքիչ» ինտերնացիոնալ: Նրանցից մենք ինտերնացիա չենք կարող ստանալ, որովհետեւ դա կաղված է հսկայական վայրային ծախսերի հետ: Մեզ համար օտարապետ է միանգամայն օգտագործման տայնամագրը:

- Ոչ, ես աշխատել եմ միայնիկ կառուցվածներում եւ օտար լավ ղեկավարացում եմ, թե հրահանգները ինչպիսիք են լինում: Հիմա կարող եմ ասել, որ ոչ մի հրահանգ չենք ստանում:

Արմենոյրսը լիազորված է հայտարարելու...

1. Հայացք ներսից

Հայկական համառոտ հանրագիտարանի առաջին հատորը նույն է, որ Արմենոյրսը 33 խախտարարների խորհրդին ազդեցիկ ղեկավար ինտերնացիոնալ գործակալություն է: Սեպտեմբեր 1920 թ. Երեւանում եւ մինչեւ 1922 թ. կոչվել է Արմենոյրսը, ապա՝ Արմենոյրս, 1922-72-ին՝ Արմենա, 339, 1972-ին՝ Արմենոյրս:

Տեսության, գիտության եւ մշակույթի, ժողովրդական կրթության ու առողջապահության բնագավառներում, անհրաժեշտ նյութեր տրամադրում միութենական եւ հանրաշարժային մամուլին, հեռուստատեսության ու ռադիոյին, նյութեր է մատակարարում սփյուռման համակարգում: Սակայն հանրագիտարանը չի նշում, թե ժամանակին ինչպիսի կուսակցական հսկողության տակ է եղել գործակալությունը: Այստեղ է կուսակցիկ շրջադարձիկը ինտերնացիոնալ մտայնության մասը, լուրերը օգտագործվել են ոչ միայն բնակչության տեղեկացվոթյան, այլեւ աշխատանքային գործունեության նպատակով: Վերջին տարիների փոփոխությունները ներգնում են, թե Արմենոյրսում ստատվում են տեղափոխված: Ինչպիսիք են դրանք: Այս հարցի առիթով էլ որոշեցիմ գրուցել Արմենոյրսի սեփական Գեորգ Լուկանովիչի մասին:

գրասենյակին լուր էինք ուղարկում, որը տարածում էր համայնքի քերթերին, դա համարվում էր գերագույն խնդրի կատարում:

Այժմ մենք ուղիղ կաղ ունենք Մոսկվայի, ԱՄՆ-ի, Գերմանիայի, Անգլիայի, Ֆրանսիայի, Մեքսիկոյի Արեւելի երկրների, Վիեննայի եւ այլ սփյուռման գաղթօջախների քերթերի հետ: Երբեմն տասնամյակ է, որ նրանք ավելի օտար են ստանում ինտերնացիա, քան մեր քերթերը: Ասեմք, եթե խորհրդարանում մի ինչ-որ կարևոր բան է եղել, մինչեւ «Լրաբեր»-ի հարցում:

Գեորգ Լուկանովիչը, մենք հեռախոսով այդ լուրն ուղարկում ենք սփյուռման:

Երրորդը, մենք տայնամագրային կաղեր ղեկավար ենք հաստատել խոսք գործակալությունների հետ: Արդեն քանակություններ են տարվել «Աստիկոպոլիս» գործակալության հետ, եւ կհնարվի է նախնական տայնամագիր՝ Ֆոստիմոնցիայի փոխանակման մասին:

- Գա վայրատայով է արվում, թե՛...
- Այդ վայրատայից մենք չենք կարողանում օգտվել: Եթե մենք Երեւանում հաշիվ բացենք եւ այստեղ հավաքենք, այդ դեղին էլ ղեկավարվում վայրատայի մեծ մասը կկերպեն: Գա մեզ ձեռնառ չէ: Մամուլան, որ հիմա Արմենոյրսը լի է մեծապարկի է անցել: Պետությունից ոչ մի կո-

- Այստեղ ինչպե՞ս բաժանող ունենք:
- Հայաստանում: Մոս Կիսում: Գրանք եւ քերթ են, եւ սարքեր կուսակցությունների մամուլ կենտրոնները: Կաղեր ունենք նաեւ վեց հանրաշարժային գործակալությունների հետ:

- Իսկ ղեկավարները բավարարում են:
- Չգիտեմ բավարարում են, թե ոչ, բայց ինչ վերաբերում է ստացվող ինտերնացիային, իմ խորին համոզմամբ, մենք ոչ միայն բավարարում ենք, այլ նաեւ ավելի օտար ինտերնացիա ենք տալիս, քան որ կարող են օգտագործել մեր քերթերը:

- Քերթում տղաբեր Արմենոյրսի ինտերնացիաներից այնքան էլ գոհացուցիչ տղաբերություն չեն ստանում: Միզուց ինքն են լուրերի սխալ ընտրություն կատարում:

- Ինչ ասեմ, օտար ցավալի փաստ է, բայց ամեն օր մենք «Լրաբեր»-ին ենք տալիս ամենաբարձր 10-15 միջազգային ինտերնացիա: Եւս համախա այդ ինտերնացիան չեն օգտագործում:

- Ինտերնացիայի առումով ինչ-որ գաղափարական ուղղվածություն կա, ավելի ձեռնարկ կուսակցական:

- Գիտեմ ինչ, իմ համոզմամբ Արմենոյրսը ղեկավար է լինի ղեկավար գործակալություն եւ արտագույն ղեկավարության օգտին: Եւ ոչ մի օտարման, ոչ մի քեւի, ոչ մի կուսակցության դիրտրուումներ չեն կարող մեզ համար ուղեցույց լինել:

- Բայց դուք ժողովրդի օգտին ղեկավար եք արտահայտվում:

- Իհարկե, ես նկատի ունեմ կողմնակալության հարցը:

- Բայց որն է այդ սահմանագիծը, ինչպե՞ս եք սահմանազատում:

- Միայն ծանրակեղո, ձգտված լրատվություն:

- Այդ առիթով հրահանգներ ստանում են:

Պարսկերեն հաղորդումներ առանց համի ու հոսի

Մի սկսնակ վիդեոստան իր նոր վեղը վերցրելու նպատակով, ասում են, դիմել է անվանի տարսիկ գիտնական եւ գրող Սաիդ Լաճիպիին: Ասում են նաեւ, որ գիտնականը հարցել է նորելով գրողին. «Չե՞ր վեղում թեկուզ մեկ անգամ օգտագործել եք Երեւանը»:

- Ոչ, տասնամյակներ է վիդեոստանը:

- Իսկ թե՞նչ է:

- Դարձյալ ոչ, այս անգամ արդեն տարակուսանով ասել է անվերադարձ վեղի հեղինակը:

- Այդ դեղում, առաջարկել է Սաիդ Լաճիպիին, գիրք վերագրել «Առանց Երեւանի»:

Ներկայացվող հոդվածը, համար վերագրող ընտրելիս ընտրվել է նկատի չենք ունենցել Երեւանի նաղիոյի հաղորդումների որակը, կամ, ինչպե՞ս ասում են համը ու հոսը, այլ հաշիվ ենք անել, որ հրատարակվող նյութի մեջ չեն օգտագործվել համ եւ հոս բառերը:

Յերես Իրանում չե՞րիս է հայտնի, որ Երեւանի աղիոն 1985 թվականից եթե է արձակում հայերեն լեզվով սրվող հաղորդումների 10 րոպեանոց տարսկերեն ամփոփումներ: Չգիտեմ, նախ այն տասնամյակ, որ ամփոփումները ժամանակի եւ տարածության մեջ անընդհատ էսկուրսիա են կատարել հաղորդվել է սարքեր ժամերի եւ սարքեր ալիմենտով, ուստի ամենափորձառու ալիմենտային կազմակերպություն անգամ ի վիճակի չէր հետեւել մեր հաղորդումների ընթացին:

Նաեւ լսելիության, կամ ավելի տեղին կլինի ասել, չլսելիության տասնամյակ օրեցօր ներդրում է մեր լսարանի չորս տարե: Եւ հետո, հաղորդվող նյութերի միջադարձայնությունը եւ, մեղմ կլինի ասել՝ օպերատիվության բացակայությունը, ի վերջո հասցրին այն քանակ, որ ունկնդիրները դադարեցին արձագանքել Երեւանի աղիոյի կողմից հրատարակվող հաղորդումներին:

Անցնող 5-6 տարիների ընթացում օտար քան է փոխվել: Եթե չասեմք անկախացել ենք, աղա զոնե ոչ ոք չի առարկի, որ ունենք ղե-

- Եւս դեղմբերում լինում է այդպե՛ս:

- Չեմ բացնում: Բայց ինչո՞ւ է լինում. որովհետեւ հիմա ժողովրդին լուր տալը կարևոր բան է: Եթե դուք ժամոթ եք արտասահմանյան տղակնկալին, գիտեմ, թե այնտեղ ինչպե՛ս է կատարվում: Ամեն մեկն ունի իր սիրելի քերթը: Կան օտար հեղինակավոր քերթեր, որոնք իրենց օտարումների եւ կուսակցությունների կարծիքը եւ մեկնաբանում են, եւ լրատվանում, եւ տալիս են իրենց տեսակետները: Ինչու ղեկավարում գրադիկ լրատվական գործակալությունը, որը միայն լուր է հաղորդում: Իսկ ինչ վերաբերում է իրադարձություններին՝ տալիս ենք, բայց կուսակցությունների գաղափարները երբեք չենք տրտազանդում: Նույնը վերաբերում է նաեւ ՀՀԷ-ին:

- Իսկ դուք չե՞ք մատնում ինչ-որ ձեռք կառավարությանը եւ իշխանություններին օգնել կողմնորոշվելու զարգացող իրադարձությունների մեջ:

- Պե՛տ է ուղղակի տարգել օրյեկսիվության չափանիշները: Կան հարցեր, որ մեր առաջարկած սխեմայի մեջ չեն տեղավորվել: Կան լուրեր, որոնք հաղորդելու դեղինում կարող են սրել իրավիճակը:

- Գու՞ր կարող եք լուրը տալ առանց ավելորդ մեկնաբանությունների:

- Այդպե՛ս էլ ձգտում ենք անել: Ուղղակի մենք դեռուս դժվար ենք սովորում նորովի աշխատելու, չնայած քվում է, թե դյուրին է հայտնի «Ի՞նչ, ո՞րտեղ, ե՞րբ» քանաձեռնով լուր տեղեկել: Մնացած անալիտիկ մտրումները մեր գործակալությանը ղեկավարում են:

- Իսկ համոզված եք, որ կարող եք ինչ-որ բան փոխել:

- Վստահ եմ: Վստահ չլինելի՛ չէի գա:

Հակոբ ԱՍՄՏՅԱՆ

Քաղաքական կուրսի փոփոխություն

Ավան այս հարցն ենք տալիս, ծանոթանալով «Հայրենի» օրաթղթերում (վերջերս թերթը դադարեց օրաթերթ լինելուց) լույս տեսած հետեւյալ հայտարարությանը, որի զուտը եւ լուրջ ոճը (որ հակադրության մեջ է զանգված դաճակցական մամուլի հայաստանյան եւ փարիզյան շրջանների «Երեւանում ենք, բայց...» ոճին) հույս է ներշնչում, որ ՀՀԷ-ի ձե՞ր Ս. Լախանցների Արեւելյան փոփոխությունը փոխել է իր կնիքը կեցվածքը Լ. Տեր-Պետրոսյանով խորհրդանշանակալ հայաստանյան իշխանությունների նկատմամբ: Համեմատելով, ամեն բան կտարգվի հոկտեմբերի 29-ին, ՀՀԷ բյուրոյի ղեկավար Հ. Մարտիրոսյանի հրատարակյալին ասուկիսից հետո, բոստնում, որտեղ եւ բյուրոյի մի այլ տասնամյակն Ս. Տասնամյակյանը, հասել էին նախագահական ընտրություններից անմիջապե՛ս հետո:

Յայտարարություն

Հայ ժողովուրդը, իր դարաւոր տասնութամյա ճակատագրի անմարտնչական օրինակներով, ներկայ տարայ Հոկտեմբերի 16-ին, իր ազատ կամով ընտրեց Հայաստանի Հանրապետության իշխանության նախագահը, յանձնիմս Լեւոն Տեր Պետրոսյանին: Այս ընտրության նախադրող հանգրուանին, մեր ժողովուրդը անկախ աղբյուր իր վճռակամորեն արտայայտեց եւ արդեն 1991-ի նոյն այն տարում Սեպտեմբերի 21-ի հանրապետիկ միահամուռ կերպով ԱՅՈՒՄ փոփոխելով:

Հ.Յ. Գաճակցյանի Ամերիկայի Միացեալ Մահանգներում Արեւելյան օրային Կեղերնական Կոմիտե՛ն քերթերէ կողջումէ մեր ժողովուրդի ամբողջական ազատության ճամբան նուաճում այս տասնամյակ հանգրուանը, ընդհանուրով միեւնոյն ասեն Հայաստանի Հանրապետության առաջին նախագահ Լեւոն Տեր Պետրոսյանը:

Հայ ժողովուրդի ազգային ազատագրության մոխրում կազմակերպության մի համար, որպիսին է Հ.Յ. Գաճակցյանը, ողբերգություն ու գե՛ծություն ներգնող

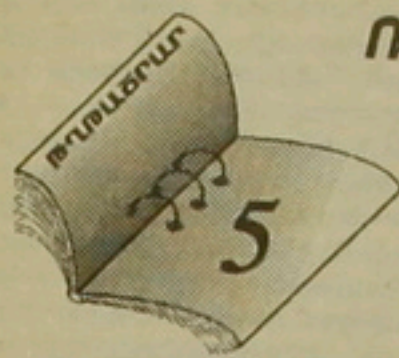
առիթ մըն է այս տասնամյակ իրադարձությունը:

Ամերիկայի Միացեալ Մահանգներում Արեւելյան օրային Կեղերնական Կոմիտե՛ն, իր օտարում ամբողջ ուժակամութեամբ, գիտակցելով այս տասնամյակ հանգրուանին թեկուզած տարադարձությունը, իր գորակցութիւնը կը յայտնէ Հայաստանի Հանրապետության Պետականության եւ կոչ կ'ողողէ իր համակիրներում ամբողջական յանձնառութեամբ քիկուրի կանգնելու հայրենի իշխանութիւններում, առ ի իրագործում հայ ժողովուրդի հետադարձ նպատակներում:

Վստահ ենք, որ Հայաստանի Հանրապետության նորընտիր նախագահը, նկատի առնելով ժողովուրդի գերագույն օգտին, տիպիկ անյատաղ ձեռնարկէ Մահանաղի ժողովի մը գումարման, որպէսզի օր առաջ մեր երկիրը օժտուի Ազգային Մահանաղերութեամբ: Այս ձեռով, արդէն իսկ կարելու հանգրուան մը նուաճում կ'ըլլայ դեղի իրական ու հարազատ ժողովրդավարութիւն:

Հայ Ժողովուրդական Գաճակցյանի Ամերիկայի Միացեալ Մահանգներում Արեւելյան Կեղերնական Կոմիտե՛ն

ՈՒՎ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Հայաստանի Հանրապետության
Տնտեսության ռեֆորմի
սկզբունքները (նախագիծ)

Ֆինանսա-վարկային համակարգի
ռեֆորմի նորմատիվ-օրենսդրական
և ինստիտուցիոնալ աղյուսակ

- 1) Հայաստանի Հանրապետության
բյուջեային նոր օրենսդրության
մեկնում և ընդունում,
2) «Հայաստանի Հանրապետության
բանկերի և բանկային գործունեության
մասին» օրենքի Օսմանյան օրենսդրական
և նորմատիվ ակտերի (հետ) մեկնում
և ընդունում,
3) «Հայաստանի Հանրապետության
հարկերի և հարկավորման մասին»
օրենքի մոսկովյան օրենսդրական
և նորմատիվ ակտերի (հետ) մեկնում
և ընդունում,
4) «ՀՀ աղյուսակագրության մասին»
օրենքի մեկնում և ընդունում,
5) «ՀՀ սեղական ինֆրակառավարման
մասին» օրենքի մեկնում և ընդունում,
6) «ՀՀ Ֆոնդային բորսաների և
արժեթղթերի մասին» օրենքի մեկնում
և ընդունում,
7) վալյուսային բորսաների մասին
որոշում,
8) աղյուսակագրական գործունեության
իրականացման մասին որոշում:

4. Բնակչության սոցիալական
դաստիարակման և մշակութային
աշխարհայեցողության
ստիճակի բարձրացումը

Հայաստանի Հանրապետությունում
բնակչության սոցիալական դաստիարակման
և մշակութային աշխարհայեցողության
բարձրացումը հիմնարկային է
և պայմանավորված է հայաստանի
հանրապետության տնտեսական
և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

Ելնելով հայ ժողովրդի ազգային
առաջնահանգություններից և
հոգեբանության, որն այժմ է ընկնում
ձեռնարկային փուլում, սեղծագործական
և սեղծարար ակտիվության, բնակչության
սոցիալական դաստիարակման
և մշակութային աշխարհայեցողության
բարձրացումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

Հայաստանի Հանրապետության
բնակչության սոցիալական դաստիարակման
և մշակութային աշխարհայեցողության
բարձրացումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

ա) արտոնյալ ժամանակներով
վարկեր արձանագրել այն անձանց,
ովքեր սեփականաբար ստեղծել
են նոր գործարարական կազմակերպություններ
և փակված դաստիարակման
և մշակութային աշխարհայեցողության
բարձրացումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

բ) մանր ձեռնարկային (հեռուստային)
ուղղակի զարգացման աջակցություն
և դաստիարակություն, քանի որ
վերջինս նոր աշխարհայեցողության
գոյացման շեղանակ է կազմում
և, որովհետև մեծ ռիսկի ունի, գործարարների
բանակի համարման առավելագույն
հնարավոր աղյուսակ է:

գ) աշխատատեղերի կորցրած
անձանց վերադարձնելու և նոր
գործարարական գործունեության
համարման և զարգացման համար
հարկային և սոցիալական աջակցություն
և ընդունում:

Աշխատողների վերադարձնելու
և նոր գործարարական գործունեության
համարման և զարգացման համար
հարկային և սոցիալական աջակցություն
և ընդունում:

Հայաստանի Հանրապետությունում
գործարարական միջավայրի
ստեղծումը պայմանավորված է
հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

Հայաստանի Հանրապետությունում
սոցիալական դաստիարակման
և մշակութային աշխարհայեցողության
բարձրացումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

Հայաստանի Հանրապետությունում
սոցիալական դաստիարակման
և մշակութային աշխարհայեցողության
բարձրացումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

Բնակչության սոցիալական
դաստիարակման և մշակութային
աշխարհայեցողության բարձրացումը
պայմանավորված է հայաստանի
հանրապետության տնտեսական
և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

Սոցիալական դաստիարակման
և մշակութային աշխարհայեցողության
բարձրացումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

ա) սեփականաբար ստեղծել
և զարգացնել նոր գործարարական
և սոցիալական կազմակերպություններ
և փակված դաստիարակման
և մշակութային աշխարհայեցողության
բարձրացումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

բ) հասկացումներից՝ ձեռնարկային
և սոցիալական դաստիարակման
և մշակութային աշխարհայեցողության
բարձրացումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

գ) բյուջեների ժամանակահատված
և սեղանակալի լրացման համար
հարկային և սոցիալական աջակցություն
և ընդունում:

դ) սեղանակալի գործունեության
որոշում և սոցիալական աջակցություն
և ընդունում:

ե) այլ միջոցներից, որ դաստիարակման
և մշակութային աշխարհայեցողության
բարձրացումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

զ) սոցիալական աջակցություն
և մշակութային աշխարհայեցողության
բարձրացումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

ա) նվազագույն կրթական
և մշակութային մակարդակի
անվճար աղյուսակում:

բ) սահմանված որակի անվճար
թվային և որակյալ կրթություն:

գ) բուհային աղյուսակում՝ կենսաբանական
և նվազագույն աշխատանքի
համարման համար:

դ) նվազագույն աշխատանքի
և սոցիալական աջակցություն
և ընդունում:

ե) հասուն մշակույթի հասկացումը
այն ընթացիկներին, որոնց
եկամսները նվազագույն
սոցիալական աջակցություն
և ընդունում:

զ) աշխատանքային օրենսդրության
մեկնում և ընդունում:

ա) գների բարձրացման
դեղմում փոխհատուցման
վճարում:

Լիովին են փոխհատուցվում
անաշխատանքի անձանց
և այլև աղյուսակային սահմանից
հավասար կամ ավելի ցածր
եկամսներ ունեցող ֆալագիներին: Այլ
ֆալագիները մասնակի
փոխհատուցվում են սահման:

Հայաստանի Հանրապետությունում
սուր սոցիալական և աշխատանքային
բախտի մեղմումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

Հայաստանի Հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական
վերականգնման և զարգացման
հետևանքով:

Իսկ Պավլովը Պիկուլ է կարդում

ԱԳՊԿ-ի անդամների նկատմամբ
ֆրեզայի գործի հետաքննությունը,
որին ուղղված է ամբողջ երկրի
ուսումնասիրությունը,
դեռևս շարունակվում է: Հետաքննության
ընթացքի մասին է դասում
Ռուսաստանի դատախազ
Վալենտին Սեդոյանովը:

- Ե՛րբ է սկսվելու դատավարությունը
և առյուժ այն բա՛ց է լինելու:

- Մեզ համար կարևոր է ոչ թե
ժամկետներ են, այլ հետաքննության
լիակատարությունը: Ինչ վերաբերում
է դատավարության ձեռնարկին,
այդ մասին կամ փակ լինելը
կորուսելու դատավարության
և անհանգստացման: Երբ գործում
են դատախազների փաստաթղթերը
չխանգարեն, հնարավոր է նաև
բաց դատավարություն: Բայց
կրկնում են, դա որոշելը դատախազության
իրավաստության մեջ չի մտնում:

- Գու՞րդ մասկերացում է՞ք,
որ ինչ որ իմաստով դարձել է
դատական դեմ, ինչ-որ
որի՞նքի Հարիսոնը, որ վարում
էր Քենեդիի սպանության գործը:
Գու՞րդ ի՞նչ զգացողություն
ունեցա՞ք այն դեպքին, երբ
արտասանում էիք այդ ճակատագրական
բառերը. «Քաղաքացի Կրյուկով
(Յազով և այլն), դու՞ր ձեր կարգի
վրա ես»:

- Ինձ համար անտրոս ու
համ է. իմ անձի նկատմամբ
հետաքննություն անում է.
և ես դառնում եմ ավելի
ուսումնասիրության:

կան դեմ: Ընդհանրապես
կարծում եմ, որ դատավարությունը
դեմ է լինի անձի սեփական
ֆալագիներին: Բայց կարևոր
է խոստովանությունը և գործարարական
և սոցիալական կազմակերպություններից
հեռու: Մակայն ստիպված
ենք հազարավոր իրականության
հետ: Իսկ Կրյուկովի և Յազովի
ձեռնարկային փաստը ինձ
վրա հոգեկան ոչ մի ազդեցություն
չունեցավ: Այդ ժամանակ
ես անհանգստանում էի
բոլորովին այլ դատախազով:
Այն օրը դեռ ոչինչ էր ոչ
չէր կարող խանգարել: Բայց
ինձ անհանգստացնում էր
ձեռնարկային մեխանիզմը,
ձեռնարկային մեխանիզմը
ամառանոց, իսկ հետո
ինձ վրա հոգեկան մեխանիզմ:
Կարելի էր ստանալ ամեն
ինչ, մինչև անգամ
հարձակում ժամադրարիին
կամ ամառանոցներում:
Այնպես որ, ինձ զբաղեցնում
էին միայն այդ մեխանիզմը:

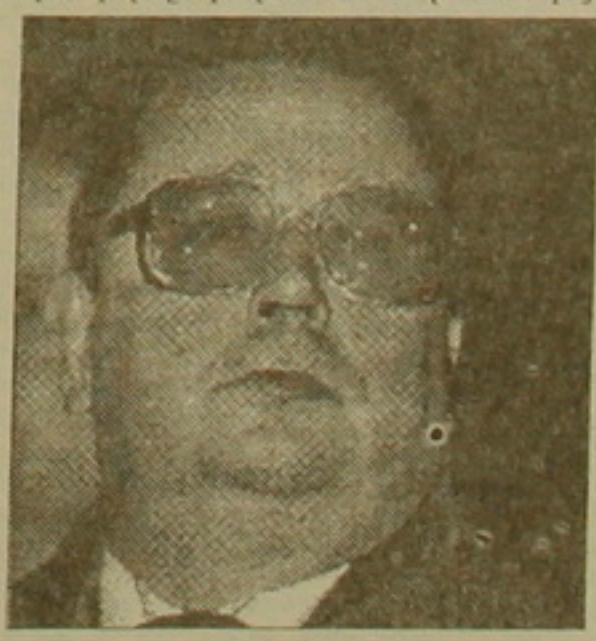
- Գե՞ր երկա՞ր կեա՞րունակվի
հետաքննությունը:

- Սկզբում մտածում էի, որ
երկու ամսում կավարժեմ,
բայց հիմա դարձ է երեք-չորս
ամսից ոչ ավելի: Ես բան
չեմ ասում: Գործարարի
հարցախոսակցությունը:
Մասնաճյուղի ինձ վրա
զանազան էր: Կարող
են սեղ միայն, որ սեղ
մարտ, որ մինչև հոգու
խորը ցավում է սեղ
ունեցածի համար,
բայց իրեն դառնում է
ուսումնասիրության:

- Անհրաժեշտ է՞ր
առյուժ ԱԳՊԿ-ի անդամներին
սեղավորելը ընդհանուր

ինչպե՞ս մեկուսարանում,
«սովորական» բանաբար
կարդա՞ր: Եվ հումանիզմի
սկզբունքների խախտում
չէ՞ր առյուժ, որ մինչև
է հիմա Լուկյանովը
հսկողության տակ է:

- Բանաբար կարդա՞ր
մե՞նք չենք ստորաբաժանում
«հասունների» և «հասարակների»,
բոլորը գնվում են
հավասար դասով:

մանկություն: Որքան
ինձ հայտնի է, ոչ մի
բռնություն կամ
մեղմում մեկուսարանի
իրենց հարեանների
կողմից մեզ նկատմամբ
չի եղել: Ինչ վերաբերում
է Լուկյանովին,
այդ մե՞նք մե՞նք
սեղավորվել ենք

լակյան ոլորտի ռեֆորմների հետ:
Մեկուսարան, արվեստի,
սեղագործական գործունեության
ուղղությամբ մեկուսարան
Ֆունկցիաների աղյուսակային
զարգացումը և աղյուսակային
զարգացումը և նորմատիվ
և նորմատիվ ակտերի,
սարսափական կազմակերպական
կառուցվածքների
հիման վրա, հանրապետության
Մեկուսարանի նախարարության
բյուջեային և արտոնյալ
(չհցնգիայով):

Սեղագործական միությունների
և կազմակերպությունների,
իրենց արտադրական
ձեռնարկային մեկուսարանների,
մեկուսարանի հիմնարկային
և սոցիալական աջակցություն
և ընդունում:

Անվճար թվային սոցիալական
և մշակութային աշխարհայեցողության
բարձրացումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

ա) թվային աղյուսակային
մեղմում, որովհետև
թվային աղյուսակային
մեղմումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

բ) մասնավոր թվային
դաստիարակման և մշակութային
աշխարհայեցողության
բարձրացումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

գ) առողջապահության
ոչ մեկական և սոցիալական
աջակցությունը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

Հայաստանի Հանրապետության
կրթության և մշակութային
աշխարհայեցողության
բարձրացումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

Հայաստանի Հանրապետությունում
սուր սոցիալական և աշխատանքային
բախտի մեղմումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

Հայաստանի Հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական
վերականգնման և զարգացման
հետևանքով:

Բնակչության սոցիալական
դաստիարակման և մշակութային
աշխարհայեցողության բարձրացումը
պայմանավորված է հայաստանի
հանրապետության տնտեսական
և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

1) «ՀՀ բնակչության
և սոցիալական աշխարհայեցողության
բարձրացումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

2) «ՀՀ բնակչության
զբաղվածության մասին»
օրենքի մեկնում և ընդունում,

3) «ՀՀ կենսաբանական
աղյուսակային աղյուսակային
մասին» օրենքի մեկնում
և ընդունում,

4) «ՀՀ մայրության և
մանկության դաստիարակման
և մշակութային աշխարհայեցողության
բարձրացումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

5) «ՀՀ աշխատանքի
դաստիարակման և մշակութային
աշխարհայեցողության
բարձրացումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

6) «ՀՀ սոցիալական
աշխարհայեցողության
բարձրացումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

7) «ՀՀ նվազագույն
սոցիալական աջակցության
բարձրացումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

8) «ՀՀ աշխատանքի
բորսաների մասին»
կանոնակարգի մեկնում
և ընդունում,

9) «ՀՀ արտոնյալ
և սոցիալական աջակցության
բարձրացումը պայմանավորված
է հայաստանի հանրապետության
տնտեսական և սոցիալական վերականգնման
և զարգացման հետևանքով:

սովորական հիվանդանոց,
որտեղ մա գտնվում է
ուսումնասիրության
սակ: Ավելի մեծ
չլինի կարող անել:

- Ի՞նչ են նրանք
կարդում: Ունեն՞ք
առյուժ
հետաքննություն:

- Մե՞նք մոտ
ենք կենսաբանական
թղթեր,
իրավաբանական
զբաղվածություն:
Հետաքննություն
չունեն,
բայց գոյություն
ունի
օտարերկրյան
կեն,
որովհետև
և առաջին
այլի: Հա,
հիշում եմ,
Պավլովը
Պիկուլ
էր կարդում:

- Գոյություն
ունի՞ր առյուժ
առաջին
գործ
կարգի
կուսակցության
դատարանի
հսկողության
հետ: Չէ՞ր
կան
սեղ
հետաքննություններ
և խոսակցություններ,
որ
կուսակցություններ
իրենց
Ֆինանսների
սեղավորված
են
արտոնյալ
բանակներ:

- Այո,
այդպիսի
սլայդներ
կան,
բայց
ավելի
կունե՞ք
ոչինչ
ասել
չենք
կարող:
Այդ
հարցերը
գնվում
են
ԽՄԿԿ-ի
դեկալարացիաների
գործունեությանը
վերաբերող
ֆրեզայի
գործում:

- Ընդունում
ե՞ք դու՞ր
դեղման
համաձայնագրերի
օգնությունը
հեղափոխության
գործի
հետ կապված:

- Մե՞նք
առյուսակային
համաձայնագրեր
ենք
նոր
ՊԱԿ-ի
և ՆԳՆ-ի
այդ
դասակարգի
սեղավորված
համաձայնագրերի
հետ:
Մյուս
համաձայնագրերից
ստեղծված
ոչ թե
օգնություն
կարելի
է
համարել,
այլ
բռնություն:
Եվ
ընդհանրապես,
ստեղծված
խուսափողություն
այստեղ
անհնարին
է,
նույնիսկ
վնասակար:

Ազգային ծառայության, հայրենիքի ու հայոց իրավունքների պաշտպանության, ժողովրդավարության և ազատականության ջանքերի, դաստիարակության, մարտաշունչ և սարսափալից յոթ սասնամյակներ: Պայքարի, վերելքի ու երևան ընկերակցության սասնամյակներ: Ու սասնամյակների գործը ՌԱԿ-ի արդ հանձնվում է մայր ժողովրդի ու հայրենիքի դասին, ՌԱԿ-ը վերադառնում է հայրենի հետադարձ երբևէ չհեռանալու վճռականությանը: Իսկ հայրենի ժողովուրդը ողջունում ու մեծագույն ակնածանով է մոտենում ՌԱԿ-ին ու նրա 70-ամյա հարուս կենսափորձին:

ՌԱԿ-ի 70-ամյակի տոնակատարությունների բարձր հայրենիքում եզրակացվում էր Ա. Մոնտեղիարյանի անվան օտերայի և բաղնիքի բարձր դասի կայացած հանդիսությունը: Հանդիսության մասնակիցներին գլխավորում էր Հայաստանի Հանրապետության առաջին նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանը, Ամենայն հայոց կաթողիկոս Վազգեն Ա-ի ներկայացուցիչ Գրիգորիս եղբայրացի, ՀԲԸ Միության նախագահ Տիգրան Լուսինյան-Միմոնը, Գերագույն խորհրդի նախագահության անդամներ, ՀԲԸ Միության կենտրոնական վարչական ժողովի անդամ Մ. Աղբաբյանը, Արարատյան քենի առաջնորդական փոխանորդ Գարեգին եղբայրացի, ախյուսակալության հետ մեկտեղության կառուցող փոխնախագահ Հրաչյակ Միմոնյանը, դասգանձավորներ, ֆաղափական գործիչներ, գործարար Երջանակի ու մամուլի ներկայացուցիչներ, տեսական դեմոկրատներ, ՀՌԱԿ անդամներ ու համակիրներ:

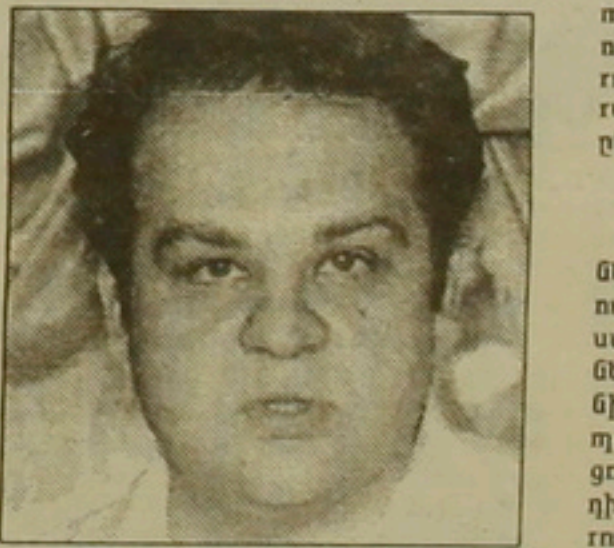
Հանդիսությունը սկսվեց «Մեր Հայրենիք»-ով, որից հետո բնմ բարձրացան նախագահության անդամները՝ ՀՌԱԿ Հիմնադիր խորհրդի նախագահ Ռուբեն Միրզախանյանը, ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության անդամներ Վարդան Ուզունյանը, Հարություն Յոզկաբյանը, Պարույր Աղոյաբյանը, ինչպես նաև բանասիրական գիտությունների քննաժողովի «Էջմիածին» ամսագրի խմբագիր Երվանդ Մելիքյանը: Բացման խոսքում Ռ. Միրզախանյանն անդրադարձավ ՌԱԿ-ի նախադասությանն ու 1921 թվից առ այսօր նրա ծավալված ֆաղափական, գաղափարական և մեակերային գործունեությանը, հասկալիա Հայաստան վերադառնալուց հետո Չայնոսի քվեք Երվանդ Մելիքյանին, որը վերահանգ ՌԱԿ-ի 70-ամյա ազգային-ֆաղափական ուղղության ու վարժագործի դասական սեանակությունում ու իրավացիությունը: ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության կողմից խոսք առավ Վարդան Ուզունյանը, որն ընդգծեց ֆաղափական լիակատար անկախության ճանադարհին սենսական գործունի կարևորությունն ու այդ ուղղությամբ ՌԱԿ-ի կատարած աշխատանքներն ու առաջիկա ծրագրերը: Պարույր Աղոյաբյանն ընթերցեց ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության ողջունի գիրը՝ ուղղված ՀՌԱԿ-ին, որն ընդմիջվեց հոսնկայս ծախախարություններով, երբ ուղերձում ճնորհավորվում էր նաև Լևոն Տեր-Պետրոսյանը: Հանդիսության գեղարվեստական բաժինը

սկսվեց Երվանդ Երկանյանի գործիքավորումով առաջին անգամ հնչող ՌԱԿ-ի ֆայլերգի հոսնկայս ունկնդրումով, որը կատարեց օտերայի բարձր դասի սինժոնիկ նվագախումբն ու երգչախումբը՝ խմբավարությամբ Հովհաննես Զմիշյանի: Հնչեցին «Ով հայոց աշխարհ»

ՌԱԿ 70-ամյակին նվիրված հանդիսություն

և «Չեղբուցիներ» երգերը: Վահան Քենյանի «Մուտղիս», «Աղոթք վարդա սեանի առջև» և «Գիտե՛ս գաղտնիք մը ախալոր» բանաստեղծությունների ասմունով հանդես եկավ Կամո Տեր-Պետրոսյանը, որից հետո ելույթ ունեցավ «Տարաբան» համույթը՝ խմբավարությամբ Երվանդ Երկանյանի, որ կատարեց Համբարձում Պետրոսյանի «Անոր» և «Հայ աղոթիկ, երբար» երգերը: Համույթը, ի դասիլ Տիգրան Լուսինյան-Միմոնի, կատարեց ՀԲԸ Միության «Ավեսիս հայեր» հիմնը, դահլիճը ծախախարություններով ողջունեց Տիգրան Լուսինյան-Միմոնի ներկայությունը: Համեզը բարունակեց դարի համույթի ելույթով և «Արևիկ Բ» ու «Կարին» օտերաներից՝ Կոնստանտին Միմոնյանի և Հասմիկ Պալյանի կողմից հասկանների կատարումով: Այդ բնմ բարձրացավ Գոհար Գաղափարյանը, որ կատարեց Ալեանակի «Ես սիրեցի» ու Կանայանի «Օրոր»: Գեղարվեստական բաժինը իր գաղափարակեան հասակ, երբ Օհան Գուրյանի խմբավարությամբ կատարվեց «Անու» օտերայի նախերգանքը: Հանդիսությունը ավարտվեց Արամ Խաչատրյանի «Գայանե» բաղնիքի հասկանների ներկայացմամբ:

Ռուբեն Միրզախանյան, ՀՌԱԿ Հիմնադիր խորհրդի նախագահ
Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հիմնադիր խորհրդի նախաձեռնությամբ, այսօր մեկն հավաքվել ենք նեկու հայ ժողովրդի ազգային վերադարձի հզոր սեանի առախայիչը հանդիսացող Ռամկավար ազատական կուսակցության 70-ամյակը: Ռամկավար ազատական կուսակցության անցած ուղին մեր ժողովրդի ֆաղափական

դասությունը բաղկացուցիչ մասն է, ին ազգային-ազատական դասարան հերոսական մասնակցության օրինակներով, որը գերված գաղափարախոսությամբ անվերադարձուն հետեկու հաստատականությամբ: Գործելով սխյուսում, Ռամկավար ազատական կուսակցությունը վերաճեց գաղափարախոսական կարևոր գործունի մեծագույն ավանդ ներդրելով Հայաստանյայց նեկոնցու ազատախոսական գործուն: Գործողը, բարունը, մամուլը միեք եղել են կուսակցության ուսուցչության կենտրոնում: Ռամկավար ազատական կուսակցությունը Հայ դասի հետադարձունը համարել և համարում է իր կարևորագույն ազգային ֆաղափական խնդիրներից մեկը: Առանձնադես կուսակցային նեկո Գերսամ Ախարոնյանի և Բարունակ Քովմասյանի գործունեության արդյունքները 60-ական թրվականներին Հայ դասի միջազգային մանայան ուղղությունը:

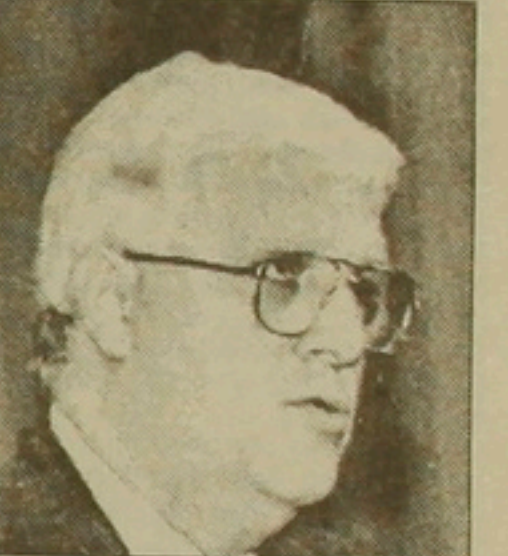
Մեկ դարից ավել ֆաղափար լիբերալ-դեմոկրատական գաղափարախոսություն, Ռամկավար ազատական կուսակցությունը միեք եղել է իր ժողովրդի կողմին, աղբել է իր միակ հայրենիքի հոգսով՝ Հայաստանով, որ կենտրոնացված է հայ ժողովրդի մեծագույն գանգվածը: Մեկ լուրջ անհանգստանում ենք, որ հոչակելով իր անկախությունը, Հայաստանը չունի սահմանադրություն, որից միայն կարող են թրխել մնայուն օրենքներ: Նման վիճակը հնարավորություն է սախի բարձրացնելու սահմանադիր ժողովի հրավիրման անհրաժեշտության մասին առաջարկությունը, որն ըստ մեզ միանգամայն ավելորդ ֆաղափական ինստիտուտ է՝ ոչ հասակ ուրեված իր սեղով առանց այն էլ ծանրարեանված ֆաղափական համակարգում և, անեք, հետադարձում է միանգամայն այդ նդասակներ: Անրույատելի ուսանում է մասնավորեցման գործընթացը աղյուսերությունը ողորտում, վերջին սարուն վարչախրամայական համակարգի ծառանգված առանձին կառույցներ, մասնավորադես, տեսական կառավարման ողորտում ավելի են ուժեղացրել իրենց ներազդման հնարավորությունը, որն անեք հակասում է հաստատության ժողովրդավարական գաղափարման ընդհանուր միտումներին:

Վարդան Ռեզունյան
Ըլլալով հայ առանդական կուսակցությունում միակը, որ չէ որդեգրած սոցիալիզմի ուղին, կրցած է յսակալել սահմանել կուսակցական և ազգային բախերու բնագաղտները, միեք գիտակցելով ժողովրդի և հայրենիքի կենսական դասիցները: Այս իսկ դասառա Ռամկավար ազատական կուսակցությունը հարազատ մնացած է մեր ժողովրդի Լուրեան, անոր սեանյուն, անոր արմասներն և բարունակ մերցած է իր անեախալըն:

Վարդան Ռեզունյանը, որն ըստ մեզ միանգամայն ավելորդ ֆաղափական ինստիտուտ է՝ ոչ հասակ ուրեված իր սեղով առանց այն էլ ծանրարեանված ֆաղափական համակարգում և, անեք, հետադարձում է միանգամայն այդ նդասակներ: Անրույատելի ուսանում է մասնավորեցման գործընթացը աղյուսերությունը ողորտում, վերջին սարուն վարչախրամայական համակարգի ծառանգված առանձին կառույցներ, մասնավորադես, տեսական կառավարման ողորտում ավելի են ուժեղացրել իրենց ներազդման հնարավորությունը, որն անեք հակասում է հաստատության ժողովրդավարական գաղափարման ընդհանուր միտումներին:

դիր և անկախական մասնորոնիքը հաստատական, ֆաղափական և նեկոնցական մեր կենտրոն, թէ սխիուսի և թէ հայրենիքի մեջ: Մեր ժողովրդի աղազան մեր սենսական հզորության մեջ է: Մեր ժողովրդի Ֆիզիկական աղախությունը մեր սենսական

հզորության մեջ է: Մեր ժողովրդի ֆաղափական հնարադարձությունը և անոնց յաղող կիրառումը մեր սենսական հզորության մեջ է: Հայր ըլլալով աշխատանակ, ժողովի, ինչպիսի անհասականություն, ունի թղբ սուեալներ, սենսական միեք դայանմաներու սակ, առաջարկու և սեղծելու հզոր սենսադին, հարսանադու և հարսացնելու իր տեսությունը: Ռամկավար ազատական կուսակցությունը, գիտակցելով սենսական միեք դայանմաներ ըս-

սեղծելու բարդ և դժուարին աշխատանքին, ձեռնամուխ եղաւ ՀՀԵ-ի հետ միասին կազմելու «Հայաստանի սենսական ռեձորմի ծրագիր»-ը, որ ան որդեգրեց և այսօր հետամուտ է գայն ներկայացնելով մեր հանրապետության և տեսական Երջանակներու ֆնարկման, և ի վերջոյ գայն կիրառելու մատրոսքանը: Տեսական ռեձորմի ծրագրի իրականացումը, մեր կարծիքով, անհրաժեշտ և կենսական իրարը տիտի հանդիսանայ սենսական հզորության կենտրոնին: Եիեղ է, նախաստանած փոխանցման 5 սախներու ընթացին տիտի յառաջանման ցնցումներ և տիտի սեղծուտի սոցիալական դժուար դայանման հայրենի ժողովուրդին համար: Հաւասացած ենք, որ այդ ծրագրի հիմնական բուրք բնագաղտներում աղախականացման և սեփականաբար նորեան, ազատ ձեռնարկություն, Ֆինանսավարկային, սոցիալական և առախին սենսական կաղաղու, գուգախեռ վերախոխումներ և նոր կառույցներու սեղծումը, օրենդարական փոխոխություններու իրականացումը հրահարությունը, տիտի սայ նուագաղող ցնցումներով իրականացնել ամբողջախրական և կեղրոնացած սենսադին վերախոխումը օեկայական սենսադին:

Մեր թերթի նախանցյալ համարում հրատարակել էինք մի կարծ թղբակցություն Բոսուցից, որեղ Հայաստանի լիազոր ներկայացուցիչ Ա. Արզումանյանը հանդիսում-ասուլիս ունեցել սեղի հայության հետ: Ես այդ ասուլիսի մասին է խորհրդանուն «Պայքար» թերթի խմբագրի հոդվածը, որ հրատարակում ենք ստորե, դարգաղես ցույց սալու համար, թե սխյուսակալություն իր անեաբարի սրամադրոսքանը հանդեր ուրան գաղյուն և ֆնարկույզ է Հայաստանից գնացած ներկայացուցիչ-դասգանախոսների հանդեղ, և թե այս վերջինները տես է խիստ զգույզ լինեն իրենց արտախայությունների մեջ, որեղ կատարված սայթախումները չեն ներվի նույնիսկ ենթակալի երիտասարդությամբ կամ անփորձությամբ: Պարագան դադարում է դարագայական լինելուց, երբ Կալիքոնոնիայից լուրեր են ստացվում այն մասին, որ ուրե. Ա. Արզումանյանը Լոս Անջելեսում կայացած մեանօրինակ մի հանդիսում ժամանակ ավելի խիստ արտախայություններով ձաղկել է ազգային կուսակցություններին, առանց հասցե ու հասցեատեր ձեռելու...

Հրատարակային բանախոսություններում

Հայաստանի Հանրապետության լիազոր ներկայացուցիչ Պրն. Ալեանսր Արզումանյանի րոստոնախայության հետ առախին հանդիսում անարգադինը սրած է նախադես: Հոն չէր անդրադարձում, սակայն, ստաին ընդիանուր մընուրոսին, որ ակնկալումը չէր, ոչ ալ՝ ցանկալին, ողջ միայն ներկաներուն ցանցառ քիլին դասառով, այլ նաեղ՝ բնմ-տաի հաղորդակցության դասախին հետեանով: Պրն. Արզումանյան երիտասարդ տեսական դասառանար մըն է, բավակաղն երիտասարդ, 32 սարկան: Ան խորհրդական էր նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանին, ինչ որ փոր վկայություն մը է իր ձիրերուն մասին: Վասի ենք, որ ան տիտի գիտնայ իր արժանիները աճեցնել և ողորտող նոր թէ աղազայ իր դասառներուն կիրարկման ընթացին: Երկուսքսի, 14 Պոկտեմբերին, Ուաղբարու Ս. Յակոբ Ասակուբային համակիրն մեջ

հայրենիքը և սխիուսը հետախրող հարցերու մասին, ֆանի որ մեկ ժողովուրդ ենք և մեկ հայրենիք»:

Հարց-դասախանի յակագուած բաժինը «փախուկ» ժամանակ մըն է ուել բանախոսի համար, որ երբեմն ղեմ յանդիման կը գսնուի անտախելի, անփախախելի, նույնիսկ սարօրինակ և անեղի հարցումներու, որոնք երբեմն դասախան չունին, և կամ որոնց տիտի չուղեր դասախանել հասկնալի դասառներով, այսուհանդերձ ոչ մեկ դարագայի բանախոսը դասառն է, ոչ ալ դասախաղը հարցաղորդին: Եթէ երբն անձնաղես անուանալի խոսեր չեն ուղղուած բանախոսին հանդեղ, ան ոչ մեկ ասեն և ոչ մեկ ձեուկ իրաուներ ունի դասաղու ջղագրիտ, ինած, միսական, և իրեն արսոնուած չէ վարկաղելի ոճով դասախաններ սալ: Բանախոսին իրաուներ է յղասախանել, հարցում մը Երջանցել ֆաղափարուրուն, սակայն բնա ինգիներն չի կրնար րոչլարել դիտողություններ ընել, ոչ ալ կաղելի հարցաղորդը. «Եթէ-ով սկսած հարցումի մը հակագղելով՝ «Եթէ, եթէ, եթէ ու» բառերով: Պատճառություններու սահմաններ կան, զորս արսոնուած չէ անցնիլ նույնիսկ լիազոր ներկայցուցիչներու:

Հայթուր յարաբերություններու մասին գերգայնություններ են բախեր կան: Բնական է, որ Հայաստանի կառավարությունը իր արախին յարաբերությունները մակէ տեսական մասնորոնքանը, երբ մանաանդ օտեր կիբը սենսաղես Ելյախեղը է: Սակայն Ես զգուցութեանք և արտախարգ փախկութեանք տիտ է մօսեան, երբ խոսը կը վերաբերի Մեծ եղեռնին: Պրն. Արզումանյան, երբ հաստատական ոճով կըսէր թէ «70 սարի հայ հոգին դասաղանուած էր գեղատաղանութեան գաղափարով, աղա ալ լես տիտ է դասաղանուի Հայաստանի, հզոր

Գր. ՔՅԱՆՅԱՆ

Գր. ՔՅԱՆՅԱՆ

«2 աղիզանց լուսավոր աշխատանք կնոջ կամ տղամարդու համար: Թեկնածուն լինել է լինի գործունյա, ինչպես մի ֆանի լեզուները ճիշտները և անզերենը լուսավոր լեզուներ են, կատարելապես լուսավոր լինի միջազգային հարաբերություններին, ընդունակ ղեկավարելու աշխատի ամենամեծ կազմակերպությունը, համընդհանուր, միայն և միայն: Տարեկան աշխատավարձը 192 հազար դոլար և 73 ցնճ, 25 հազար դոլար հյուրասիրությունների համար, բնիկ քննարան Մանհատանում, ծառայողական ախտահանում «Մերտեխ» իր վարձով: Անվճար և անսահմանափակ ուղևորությունների իրավունքով: Գինումները ներկայացնել ՄԱԿ-ի անվճար գործարար խորհուրդ մինչև սեպտեմբերի վերջը»:

ՄԱԿ-ի ֆարսողությունը լուսավոր աշխատանքի վերջին ցաված զայրալից հայաստանցիները չի տղազրվել մտադրում, սեղ չի գտել նաև հայաստանցիներին համար նախատեսված հասույթ բյուջեներում: Այդ անձնավորությունը ինչո՞ք սառի ժամկետով ընտրվում է ՄԱԿ-ի ընդհանուր ժողովի կողմից: Բոլոր դեղներում, մինչև այս սառվա ղեկներին 31-ը Պերես դե Կուելյարի փոխարեն լինի ընտրվի նոր գլխավոր ֆարսողար: Նյու Յորքում գտնվող ՄԱԿ-ի աղիզանցող լուսավոր 10 սառի լուսավորությունը հետ Կուելյարը հայաստան է, որ չի ցանկանում երբեք անգամ սանձնել գլխավոր ֆարսողարի լուսավոր: Այդ դեղում ո՞վ է փոխարինելու նրան:

ՄԱԿ-ի գլխավոր ֆարսողարը կարող է չունենալ որևէ մասնագիտություն: Նույնիսկ դոկտորները ղեկավարել լինելով լուսավոր չէ: Ոչ մի մասնագիտություն չունի նաև նրա աշխատանքային սառը: Ազգային լուսավորությունը նույնպես վճարում անկանալի լինել չի կարող: Մակայն ոչ լուսավորությունը հաճախ է առնվում քն մեկը, և քն մյուսը: Այդ լուսավոր համար ցանկալի թեկնածուներ են վարչապետները, արտգործնախարարները և միջազգային կազմակերպություններին քառնաստիճան լուսավորությունները: Եթե գլխավոր ֆարսողարության թեկնածուն օժտված լինի նաև իր լուսավոր հոլանդականությամբ, ընտրվելու ավելի մեծ հնարավորություններ կունենա: Կարևոր են նաև թեկնածուի քառնական կառույցն ու հեղինակությունը: Ներկայումս թեկնածուների ցանկում գտնվում են ավելի քան 20 հոգի: Մի ֆանիսի առումն է հոլանդական է կոլումբոսները: Թեկնածուներից ոմանք նախընտրված ակտիվ գործողություններին են անցել, ոմանք էլ լուսավորության Երջանաբանության մեջ են դրել իրենց անունները:

Խաղից դուրս մնացած թեկնածուները

Արդեն խաղից դուրս են հայտնվել երեք հոգի: Գրանք են Խորհրդային Միության նախկին արտգործնախարար Ենատիանով, Անգլիայի նախկին վարչապետ Թեյչերը և ԱՄՆ-ի նախկին նախագահ Քլինթոնը: Անգլիայի սառվանից ՄԱԿ-ի միջանցքներում վճարվում է նրանց, իրեն թեկնածուների մասին, սակայն այդ լուսավոր վերջին ցաված հալանական թեկնածուներին կողմից մինչև օրս էլ չեն հերկվել: Եթե նույնիսկ նրանք ցանկություն ունենային մասնագիտություն ընտրություններին, ազգային լուսավորությունը կհասնա՞ր նրանց զբաղեցնելու գլխավոր ֆարսողարի

Պահանջվում է ՄԱԿ-ի գլխավոր ֆարսողար

լուսավոր: ՄԱԿ-ում գործում է չզրված մի օրենք, որի համաձայն անվճարության խորհրդի մեծական անդամ լուսավորությունից ֆարսողարները չեն կարող դառնալ ՄԱԿ-ի գլխավոր ֆարսողար: Բացի դրանից, նվազ քան թեկնածուներից ոչ մեկը չի ինչպես մի ֆանի լեզուներին:

Ընտրվելու հնարավորություններ չունեցող թեկնածուները

Նրանց մասին լուսավորությունը ոչինչ չի հայտարարել, բայց անհիշյալ երկրների ներկայացուցիչներին ոմանք սեռաճողներին մայրցամաքից ՄԱԿ-ի գլխավոր ֆարսողարի լուսավորություն ընտրվելու հույսեր չունեն: Այդ լուսավորություն էլ ինչպես մայրցամաքից ներկայացվել են մեծ թվով թեկնածուներ, որոնցից չընտրվելու դեղում անհաջողության մեղքը քառնակի թեկնածուների վրա է: Ոչ լուսավորական ցուցակներում Անգլիայից գտնվել են 9 թեկնածուներ, որոնցից ամենամեծանվորը Զիմբաբվեի Զինանների մախարա և Միջազգային դրամասան նախկին նախագահ Բեռնար Երիզոն է: Ըստ երևույթին, նա հոլանդական է ԱՄՆ-ի լուսավորությունը:

կազմող քննադատական հարցերին նվիրված խորհրդատվորի ֆարսողարի տեղակալ և կազմակերպիչ անդամ է:

Մյուս թեկնածուներն են Իսպանիայի նախկին վարչապետ, անվճարության հարցերով Պերես դե Կուելյարի խորհրդատու Պեդրո Կրամբին և Կանադայի նախկին նախագահ, Նորբյուան մրցանակի դափնեկիր Օսկար Արյասը: Վերջինս ընտրվելու մեծ հնարավորություններ ունի: Մակայն ունենալով լուսավորության մագնիս, որը մոտ է ներկայիս գլխավոր ֆարսողարի ծագմանը, փաստորեն դուրս է գալիս մրցակառույցից:

Թեկնածուների ցանկում գտնվում է ընդամենը մի կնոջ՝ Գ. Բրոնդլանդի անունը, որը 80-ական թվականներին 3 անգամ դարձել է Նորվեգիայի վարչապետ: Նա սոցիալիստ է և միջազգային համագործակցության «գաղափար»: Միակ քառնական հասկանալի սեռն է: Գրական հասկանալիներն են հեղինակությունը, չեզոքությունը, լրջախոսությունը և մի ֆանի լեզուների ինչպես նաև նախկինը (Բրոնդլանդը խոսում է 10 լեզուներով):

լուսավոր, սակայն նախագահ Բուրը չի լուսավորում նրան: Զրանաստիս լուսավորությունները հոլանդականությունը վայելող Սեննազալի ներկայիս նախագահը մյուս 8 թեկնածուներից է:

Մրցակցությանը չմասնակցող թեկնածուները

Նրանք ինքնակամում Արևմտյան երկրներից են և չեզոքության համրակ են ձեռք բերել: ՄԱԿ-ի վարչական գործերի լուսավորությունը, Զինաններից Մարի Էսթի Սաարին այդ թվին է լուսավորում: Նկատի ունենալով միջազգային աստիճանում սանձնած ՄԱԿ-ի նոր դերը, նա աստիճանում է վերանայել այդ կազմակերպության կարգավիճակը: Մյուս թեկնածուն կոստառիկացի Մորիս Սթրանգն է, որը 1992 թ. Բրազիլիայում անց

Առավել հնարավորություններ ունեցող թեկնածուները

Նրանք են ՄԱԿ-ում Սինգապուրի ներկայացուցիչ Թամի Բորնզը, որը Վաշինգտոնում ունի քառնական քառնական կառույց: Նրան անվերադարձ են հոլանդականություն է Գաղմինան: Ըստ երևույթին, հարում է «չմիջոցողներ» ցածրմանը, որի օմորիվ էլ մեծ թվով համակիրներ ունի «երբեք աշխարհում»:

Ինդոնեզիայի արտգործնախարար Ալի Ալաբասին համակիրների թվը նույնպես ոչ չէ: Նա 10 սառի եղել է Ինդոնեզիայի ներկայացուցիչը ՄԱԿ-ում: Մուր ղեկավարական հարցերի մասնագետ է: Ալաբասը Ասիայի հարավ-արևելյան երկրների համագործակցության (EASEAN)-ի նախագահի լուսավորությունը ցուցադրել է իր քրոջ ունակությունները: Նա

գործում մասնակցություն է ունեցել նաև Կանոնադարի հարցի կարգավորման խաղաղապարական միջոցառումներին:

Հուսնի Մուրարալի հոլանդականությունը վայելող Եզիդուսի արտգործնախարար Բուրու Ղալին անհիշյալ երկրների ղեկավարական հարցերի լուսավորման մասնագետներից է և միևնույն ժամանակ ներկայացնում է քն Անգլիայի մայրցամաքը և քն արաբական աշխարհը: Անեոես, Ղալին մեծ հնարավորություններ ունի, սակայն նրա մասին երկու ժամանակներում (Անգլիա և Արաբական աշխարհ) հնչում են արքեր կարծիքներ: Նրա ազգությունը արաբական երկրների համար կարող է խոչընդոտ հանդիսանալ: Բուրու Ղալին 1979 թ. մասնակցել է Քեյնսի Գեիդի լուսավորության ստորագրմանը: Մյուս կողմից, Մեծանվոր Արևելյի խաղաղության համաժողովը գործում է նրա օգտին: ՄԱԿ-ի որոշ ազդեցիկ անդամներ նրան համարում են ցանկալի թեկնածու: Արաբական ծագում ունեցող, ղեկավարվող Բրազիլյան Ղալին ամուսնացել է երեայի հետ: Տիրապետում է ղեկավարական արվեստին: Անհիշյալներն ու Զրանսիացիները համակիրում են նրան: 69-ամյա Ղալիի միակ քրոջ կողմը սարին է:

Ամենացանկալի թեկնածու

Ամենահեղինակավոր թեկնածուն անհայտ ծագումով Սադր Էդդին Աղախանն է: 58-ամյա Աղախանը ծնունդով իրանցի է: Նա Զրանսիացիների համար Զրանսիացի և լուսավորության համար լուսավորության է: Անգլիացիները նրան համարում են իրենց հայրենակիցը, բնակվում է Եվրոպայում: Նրա ամենագործող հարաբերությունը Բուրի մեծերն քառնական է, Իսպանիայի արաբականության հարուստ աստիճանը Աղախանի ազգականն է: Նախան փախսականների հարցերով զբաղվելը, 1965-1977 թթ. Սադր Էդդինը լուսավորություն էր Զուանսկոյում, որից հետո ՄԱԿ-ի գլխավոր ֆարսողարը նրան հանձնարարեց զբաղվել Անգլանսանին սրվող հումանիստ և սենսական օգնության կողմնակցման հարցերով: Պարսից ծոցի լուսավորության հետ Սադր Էդդին Աղախանը կողմնակցում էր Իրաքի աստիճանը հումանիստ օգնությունը: Վերջին աստիճանությունը կրկին անգամ քառնացրեց նրա հեղինակությունը միջազգային աստիճանում:

Աղախանն առաջին անգամ 1981 թ. առաջարկել է իր թեկնածությունը ՄԱԿ-ի գլխավոր ֆարսողարի լուսավոր համար, սակայն Խ. Միությունը օգտվելով իր վեճայի իրավունքից, մերժել է նրան:

Շուտով Անվճարության խորհուրդը կվերանայ թեկնածուներից մեկի օգտին: Ընտրվելու համար թեկնածուն լինել է հավաքի 5 մեծ լուսավորությունների ձայները և մյուս անդամ լուսավորությունների ձայների մեծամասնությունը, այնուհետև Անվճարության խորհուրդը իր առաջարկած թեկնածուին կներկայացնի ընդհանուր ժողովին, իսկ վերջինս կհաստատի նրան: Գլխավոր ֆարսողարի լուսավորությունները երբեմն ուղեկցվում են քառնական գլխավորականներով: Օրինակ, Կուելյարի առաջին լուսավորության ժամանակ, 1981 թ. Անվճարության խորհուրդում հարկ եղավ փնտրել 16 անգամ:

ԽՍՀՄ արտգործնախարարությունը նոր ժամանակներում

Երբ քրոջակիցները հարցին ՄԱԿ-ի ընդհանուր ժողովի նախագահին ժամանած ԽՍՀՄ արտաքին գործը նախարար Բորիս Պանինին, քն ինչ նույնպե՞ր է եկել Երև-Յոր, նա լուսավորեց. «Մենք ուզում ենք խոսել խոսակցության զարդով ձեզից նոր միություն լեզուով: Մենք ուզում ենք ազդանալ սառ աշխարհին: Միությունը համարակալ ու հաստատուն գնում է դեմոկրատիայի ծանախարհով, իրավական լուսավորության մանախարհով, արտաքին լուսավորության դեմոկրատիայի ծանախարհով»:

ՄԱԿ-ի նախագահին Միությունական լուսավորությունը եկել է, իրենց իսկ խոսելով ասած, ասած համարելով մեծերին: Այդ հայաստանցիները ՄԱԿ-ում սենսացիա առաջացրեց. խորհրդային ղեկավարության ողջ լուսավորության ընթացում խորհուրդները ողորդում էին աշխարհը իրենց նախաձեռնություններով, որանք հասկանալի ասած էին ՄԱԿ-ի նախագահներում: Այդ առաջարկություններից ցածրը վերջնական հաճավ իրենցից ոչինչ էլ չէին ներկայացնում, բայց որանց իրավասացումը դառնալու էր մրցակիր ու Զինանական ահույի միջոցներ, անհրաժեշտ էր լինում ամեն անգամ սեղծել վերահսկողների մի ահույի քանակ, որոնք ցահարգված էին գործի անընդհատ ձգձգումով:

խորհրդային ղեկավարության լուսավորությունը լի է այնպիսի նախաձեռնություններով, որոնք նախորդ ժամանակում էին ներկայում, ֆանի որ դրանց առաջարկում ժամանակ հաճավ չէին անվանում ցահ խորհուրդներին:

Այժմ Մոսկվայի Սոցիալիստական իրադարձի վերջին ցաված երկրներում, որտեղ սեղավորված է ԽՍՀՄ արտգործնախարարությունը, նոր ժամանակներ են սկսվել: 1991 թ.-ի օգոստոսում երեք օրերը ցնցեցին ոչ միայն նախարարության աղաքացը, այլև ամբողջ արտաքին լուսավորության կողմերը:

Պաշտոնակալ արված Բեմեմեմիսին փոխարինելու եկավ Բորիս Պանինը, որը մինչ այդ ԽՍՀՄ դեսպանն էր Զինանական լուսավորում: Ըստ իր նախադասարանից, ֆանի որ ստատում էին երկուսը Ենատիանովի վերադարձին:

Նոր նախարարի առաջին իսկ ֆայլերից ըզգացվում է նրա հալանականությունը Գործարարի վարած արտաքին լուսավորության հանդեպ: Բայց միայն ժամանակ ակնհայտ է նոր կարգային լուսավորությունը:

Նախարարությունը մեկը մյուսի ետեվից «հանգստի ուղարկում» նախկին ղեկավարների մի լուսավորի մասին: Այսօր նախարարին Երջանաբանում են ժամանակի լուսավորները:

լուսավորության լուսավոր Ենատիանովը: Միջուկային զեմբը գտնվում է Մոսկվայի լուսավորության լուսավորության սալ: Դազալուսանից և Ուկրաինայի միջուկային զեմբը Ռուսաստան սեղափոխելու լուսավոր ձայնակցեցին, ֆանի որ դա անհնարին է թեկնող սեղանակալ առումով: Օրինակ, Ուկրաինայի երկու քառնական զեմբում են միջաշխարհամասային երկու հարյուր CC-19 երթուներ մեկ մեզանում հոլորություն ունեցող աստիճանի գլխակերպ: Դրանցից յուրաքանչյուրը գտնվում է առանձին քեռնադաս հոլորում, որոնք սեղափոխել են անհնարին է նրանց կիկոլոլուսան չափերի լուսավորում, եթե հաճավ չառնակ նույնիսկ այդ սեղափոխության վստահավորությունը:

Ինչպես հայտնի է, խորհրդային ղեկավարությունը հայտարարել է քրոջ համարություններին ՄԱԿ-ի և ԵԱՀԿ-ի կազմում ընդգրկվելու համար ազգակցելու իր լուսավորության մասին: Այսինքն, դեռևս մեծանուններ ԽՍՀՄ-ի կազմում նվազող 12 ինֆուրմայն լուսավորությունը կդառնան միջազգային ընկերակցության անդամ: Սկսում է մի հարց կրապիտանի՝ արդյո՞ք ԽՍՀՄ-ը իր ձայնի իրավունքը ՄԱԿ-ում, եթե քրոջ համարություններին ընդունվեն այնպե՞ր: Այնուհետև էլ հալանական չէ, որ հաճավ կառնակի իրավունքը և ԽՍՀՄ-ին կրկին կրկնակի անդամության իրավունք: Բնաբերվում է միջանկյալ սարքերակ, բայց որի համարությունները ընդունվում են ՄԱԿ-ի կազմում, իսկ ԽՍՀՄ-ը լուսավորում է իր մեծական սեղը Անվճարության խորհրդում:

